

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

Gezondheidszorg Specifiek gedeelte Dubbele finaliteit

Graad: derde graad

Leerjaar: eerste en tweede leerjaar

Leerplannummer: voorlopige versie dd. 30/06/2023

Nummer inspectie:

DISCLAIMER: De eindtermen (alsook de decretale nummers) opgenomen in dit leerplan zijn onder voorbehoud van goedkeuring door het Vlaams Parlement.

Inhoudstafel

Visie	3
Doelgroep en beginsituatie	4
Leerplandoelen	5
01.01 Generieke doorstroomcompetenties	5
08.04 Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens	6
14.03 Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie	10
BK-doelen	11
Minimale materiële vereisten	28
Vakkenkoppeling	29

Ontwerp

Visie

De studierichting gezondheidszorg is een studierichting in de 3de graad dubbele finaliteit, gericht op een specifieke waaier aan opleidingen in het hoger onderwijs waar mens en samenleving centraal staan evenals een mogelijke toegang tot de arbeidsmarkt.

Leerlingen leren daarom leerinhouden uit toegepaste wetenschappen zoals toegepaste gedragswetenschappen (psychologie) en toegepaste fysiologie en anatomie van de mens functioneel integreren in competenties die belangrijk zijn bij het omgaan met en zorgen voor mensen. Leerlingen voeren daarbij verschillende taken uit zoals het (onder toezicht van een verpleegkundige) ondersteunen bij Activiteiten van het Dagelijks Leven op vlak van persoonsverzorging, comfortzorg, huishoudelijke ondersteuning, psychosociale en (ped)agogische zorg (bij activiteiten zowel binnen als buitenshuis), het instaan voor logistieke ondersteuning, lichaamsverzorging, preventie en gezondheidsopvoeding, het opvolgen van de gezondheidstoestand van de cliënt en het uitvoeren van toegewezen verpleegkundige handelingen.

Gezondheidszorg wordt als domeingebonden studierichting aangeboden in de derde graad. De basisvorming is dezelfde als voor alle andere studierichtingen binnen de dubbele finaliteit. De leerlingen krijgen een pakket basisvorming voor de dubbele finaliteit. De specifieke vorming bestaat uit de onderdelen van de wetenschapsdomeinen verbonden aan de studierichting en de doelen die leiden naar de beroepskwalificaties Verzorgende en Zorgkundige.

De **verzorgende** ondersteunt de zorgvrager en zijn omgeving bij de activiteiten van het dagelijks leven op vlak van persoonsverzorging, comfortzorg, huishoudelijke ondersteuning, psychosociale en (ped)agogische zorg en bij activiteiten zowel binnens- als buitenshuis teneinde de zorgvrager op een preventieve, herstellende en verzorgende wijze tegemoet te komen als burger in de samenleving, vertrekkende van zijn/haar noden, behoeften en eigen mogelijkheden.

De **zorgkundige** volgt onder toezicht van een verpleegkundige de gezondheidstoestand van de cliënt op, begeleidt deze bij de activiteiten van het dagelijks leven, voert toegewezen verpleegkundige handelingen uit en staat in voor lichaamsverzorging, comfortzorg, preventie, gezondheidsopvoeding en logistieke ondersteuning teneinde de cliënt op efficiënte en kwaliteitsvolle wijze te ondersteunen en te verzorgen, waarbij rekening gehouden wordt met zijn/haar welzijn.

Doelgroep en beginsituatie

Leerlingen die het eerste leerjaar van de derde graad gezondheidszorg aanvatten in de dubbele finaliteit, kunnen naar interesse en keuze voor deze studierichting beschouwd worden als een homogene groep.

De vooropleiding vanuit de tweede graad en de kenmerken van de leerlingen in de derde graad verschillen echter qua aanleg en belangstelling op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak, waardoor ze vanuit dit oogpunt kunnen beschouwd worden als een heterogene groep. Daarom vinden we het belangrijk om – bij het begin van de derde graad – **de beginsituatie** van elke leerling goed in kaart te brengen, om als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen. Hierbij heeft het lerarenteam **de vrijheid en de verantwoordelijkheid** om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Aan de ene kant wordt in de derde graad gezondheidszorg verder gebouwd op de tweede graad maatschappij en welzijn. Daartegenover wordt ingezet op het **verfijnen en verdiepen van de competenties** uit de tweede graad. In de derde graad vinden we het daarom belangrijk om – afgestemd op de leerlingengroep - als lerarenteam passende begeleiding met expliciete aandacht voor **Gepersonaliseerd Samen Leren** te voorzien. Een leertraject kan gedifferentieerd zijn, maar het einddoel blijft dat samen met alle leerlingen alle leerplandoelen met onderliggende kenniselementen op het einde van de derde graad op een kwaliteitsvolle manier op het vastgelegde beheersingsniveau werden aangeleerd, ingeoeft en geëvalueerd.

Leerplandoelen

01.01 Generieke doorstroomcompetenties

Decretaal n° 01.01.01	
De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.	
Beheersingsniveau	
creëren	
	Subdoel 1
De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag. <ul style="list-style-type: none">• onderzoekbaarheidscriteria	
	Subdoel 2
De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode. <ul style="list-style-type: none">• betrouwbaarheidscriteria	
	Subdoel 3
De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.	
	Subdoel 4
De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.	
	Subdoel 5
De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten. <ul style="list-style-type: none">• mondelinge of schriftelijke rapportage	
GO!-doel	
De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem. <ul style="list-style-type: none">• relevant wetenschappelijk referentiesysteem• bronvermelding	

Beheersingsniveau
toepassen

08.04 Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens

WD3_08.04.01	08.04.01
De leerlingen leggen uit hoe de mens prikkels ontvangt en verwerkt met inbegrip van werking van zenuwen en hormonen. Dit doel is reeds gerealiseerd in de tweede graad voor sommige leerlingen. ¹	
Beheersingsniveau	
analyseren	
WD3_08.04.01.01	Subdoel 1
De leerlingen onderzoeken de bouw van minstens één zintuig.	
WD3_08.04.01.02	Subdoel 2
De leerlingen onderscheiden inwendige en uitwendige prikkels.	
WD3_08.04.01.03	Subdoel 3
De leerlingen leggen de relatie tussen de soorten prikkels, de verwerking van de prikkel, een reactie van de prikkel en de zintuigen die ze opvangen. <ul style="list-style-type: none">• willekeurige beweging en reflexbeweging	
WD3_08.04.01.04	Subdoel 4
De leerlingen geven aan de hand van voorbeelden het proces van prikkel tot reactie weer, gecoördineerd door het zenuwstelsel en/of hormonen.	

WD3_08.04.02	08.04.02
De leerlingen leggen uit dat beweging het resultaat is van een interactie tussen zenuw-, spier- en beenderstelsel. ²	

¹ Leerlingen komende uit studierichtingen: Maatschappij en Welzijn, Wellness en Lifestyle, Sport en Topsport

² Rekening houdend met de context van de studierichting.

Dit doel is reeds gerealiseerd in de tweede graad voor sommige leerlingen. ³	
Beheersingsniveau	
begrijpen	
WD3_08.04.02.01	Subdoel 1
De leerlingen beschrijven de bouw en werking van het zenuwstelsel. <ul style="list-style-type: none">• zenuwcel, synaps, impuls, actiepotentiaal• delen van het zenuwstelsel: hersenen, ruggenmerg en zenuwen	
WD3_08.04.02.02	Subdoel 2
De leerlingen bespreken de bouw, functie en werking van het spier- en beenderstelsel tot op weefselniveau. <ul style="list-style-type: none">• soorten spieren• nomenclatuur enkele spieren en beenderen	
WD3_08.04.02.03	Subdoel 3
De leerlingen leggen uit dat beweging het resultaat is van een interactie tussen zenuw-, spier- en beenderstelsel.	
WD3_08.04.02.04	Subdoel 4
De leerlingen geven voorbeelden van de invloed van omgevingsfactoren, leeftijd en levenswijze op de werking van zintuigen, beenderstelsel, spierstelsel, zenuwstelsel en hormoonstelsel.	

WD3_08.04.03	08.04.03
De leerlingen leggen fysiologische processen van stofwisseling en secretie uit met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen. ⁴ <ul style="list-style-type: none">• processen tot op weefselniveau	
Beheersingsniveau	
begrijpen	
WD3_08.04.03.01	Subdoel 1

³ Leerlingen komende uit studierichtingen: Maatschappij en Welzijn, Wellness en Lifestyle, Sport en Topsport

⁴ Rekening houdend met de context van de studierichting.

De leerlingen leggen de rol van enzymen uit.

- enzymwerking
- sleutel slot enzymsubstraatcomplex

WD3_08.04.03.02

Subdoel 2

De leerlingen leggen de rol uit van de betrokken organen in de vertering en secretie tot op weefselniveau.

- betrokken organen: mond, slokdarm, maag, dunne darm, dikke darm, twaalfvingerige darm, pancreas, lever, nieren

WD3_08.04.03.03

Subdoel 3

De leerlingen geven voorbeelden van de invloed van omgevingsfactoren, leeftijd en/of levenswijze op de werking van stofwisselings- en secretiestelsel.

- gezondheidsproblematieken

WD3_08.04.04

08.04.04

De leerlingen leggen transportfysiologie uit aan de hand van structuur en werking van hart, bloedvaten, lymfevaten en longen.

- rol van de betrokken organen in transport van voedingsstoffen en gassen, ademhalingsstelsel, bloed en hart, lymfevatenstelsel
- aandoeningen aan het ademhalingsstelsel zoals: CARA, mucoviscidose, hyperventilatie, ...
- bouw van de longen: alveolus, trachea, hoofdbronchus, bronchus, bronchiolus, pleuravocht, borstvlies, longvlies,...
- functie van de longen: longventilatie (borstademhaling, buikademhaling), gasuitwisseling, hemoglobine, ...
- aandoeningen van het stelsel transportstelsel: hartinfarct, beroerte, arteriosclerose, ECG, hoge en lage bloeddruk, pacemaker, ...
- aandoeningen aan het lymfevatenstelsel: lymfekanker, klierkoorts

Beheersingsniveau

begrijpen

WD3_08.04.05

08.04.05

De leerlingen leggen specifieke en niet-specifieke afweer uit.

Beheersingsniveau

begrijpen	
WD3_08.04.05.01	Subdoel 1
De leerlingen beschrijven de belangrijkste componenten van de specifieke en niet-specifieke afweer. <ul style="list-style-type: none">• specifieke of verworven en niet-specifieke of aangeboren afweer• auto-immuniteit• allergie en andere vormen van falen van het immuunsysteem	
WD3_08.04.05.02	Subdoel 2
De leerlingen leggen de rol van de specifieke afweer uit. <ul style="list-style-type: none">• bloedgroepen (ABO, rhesusfactor)• witte bloedcellen(leukocyten): Lymfocyten en macrofagen• lymfevaten• functie van antigen, antilichaam, witte bloedcellen, lymfeklieren	
WD3_08.04.05.03	Subdoel 3
De leerlingen beschrijven meerdere manieren voor preventie en bestrijding van infecties. <ul style="list-style-type: none">• principes van vaccinatie, serumbehandeling, antibiotica, ...	

14.03 Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie

WD14_14.03.01

14.03.01

De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag en strategieën toe om gezondheidsgedrag van individuen en doelgroepen te bevorderen.

- onderliggende hulpvragen, specifieke noden, culturele of sociaal-economische achtergrond van het individu of de doelgroep
- fasen van gedragsverandering
- individuele strategieën van gezondheidsbevordering op preventief of curatief niveau
- omgevingsstrategieën van gezondheidsbevordering op preventief of curatief niveau
- effecten van motiverende en (non-) directieve gespreksvoering op gedragsverandering

Beheersingsniveau

begrijpen

WD14_14.03.02

14.03.02

De leerlingen lichten sociaal gedrag toe.

- sociaal gedrag: groepsprocessen, sociale beïnvloeding

Beheersingsniveau

begrijpen

WD14_14.03.03

14.03.03

De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloofasen.

- fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken
- morele ontwikkeling
- socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit

Beheersingsniveau

analyseren

BK-doelen

BK3_01.01

1

De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.

BK3_01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.

BK3_01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.

BK3_01.02

2

De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.

Beheersingsniveau

toepassen	
BK3_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	
BK3_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	

BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvorschriften.	

BK3_01.04		4
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.		
Beheersingsniveau		
toepassen		
BK3_01.04.01		Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.		
BK3_01.04.02		Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.		
BK3_01.04.03		Subdoel 3
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.		

BK3_02.01		16
De leerlingen hanteren de richtlijnen met betrekking tot voedselveiligheid en voedselhygiëne binnen een professionele context. <ul style="list-style-type: none">hygiëne- en veiligheidsvoorschriften voor voedingsmiddelen: HACCP, GHP, CCP's en PVA's		
Beheersingsniveau		
toepassen		

BK3_02.02	
De leerlingen richten de werkplek doelgericht in.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.02.01	Subdoel 1
De leerlingen leggen het materiaal (als verzamelnaam) klaar in functie van de opdracht.	
BK3_02.02.02	Subdoel 2
De leerlingen bergen het materiaal (als verzamelnaam) op na de opdracht.	
BK3_02.02.03	Subdoel 3
De leerlingen volgen de voorraad op.	

BK3_02.03		8
De leerlingen hanteren een systematische aanpak bij het plannen en organiseren van de zorg van de cliënt conform het zorg- en ondersteuningsplan.		
Beheersingsniveau		
toepassen		
BK3_02.03.01	Subdoel 1	
De leerlingen hanteren een systematische aanpak bij het plannen en organiseren van het professionele takenpakket in overleg met het team.		

BK3_02.03.02	Subdoel 2
De leerlingen bepalen in overleg met het team prioriteiten conform het zorg- en ondersteuningsplan van een cliënt.	
BK3_02.03.03	Subdoel 3
De leerlingen passen Systematisch Verpleegkundig Handelen toe bij het uitvoeren van zorgtaken.	

BK3_02.04	11
De leerlingen nemen preventieve maatregelen ter voorkoming van primaire, secundaire en tertiaire letsels tijdens de zorgverlening.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen de principes ter gezondheidsbevordering en ter preventie van infecties, besmettingen en ziektes bij cliënten toe.	
BK3_02.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen de beschermingsmaatregelen (bepaald in protocollen) ter bestrijding van infecties en besmettingen toe.	
BK3_02.04.03	Subdoel 3
De leerlingen passen de preventieve maatregelen toe ter voorkoming van primaire, secundaire en tertiaire letsels tijdens de zorgverlening.	

BK3_02.05	13
De leerlingen observeren (veranderingen in) de gezondheidstoestand van de cliënt. <ul style="list-style-type: none">• observatietechnieken en -instrumenten binnen een professionele context• registratietechnieken en -instrumenten binnen een professionele context• signaalfunctie• signalen van comfort en discomfort, alarmsignalen, verontrustende situaties	
Beheersingsniveau	
toepassen	

BK3_02.06	13, 14
De leerlingen interpreteren observatiegegevens over (de veranderingen in de gezondheidstoestand van) cliënten. <ul style="list-style-type: none">• reflectiemethodieken• mogelijke implicaties voor het handelen van (zorg)actoren	
Beheersingsniveau	
analyseren	

BK3_02.07	14
De leerlingen rapporteren over (veranderingen in) de gezondheidstoestand van cliënten aan andere (zorg)actoren en in het zorgdossier.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.07.01	

Subdoel 1
De leerlingen rapporteren mondeling over (veranderingen bij) cliënten aan andere (zorg)actoren.
BK3_02.07.02
Subdoel 2
De leerlingen rapporteren schriftelijk of digitaal over (veranderingen bij) cliënten in functie van continuïteit van zorg.

BK3_02.08	5
De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode binnen de grenzen van het wetgevend kader.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.08.01	Subdoel 1
De leerlingen gaan respectvol om met anderen binnen een professionele context. <ul style="list-style-type: none">• diverse werkcontexten: bij cliënten in de setting thuis- of gezinszorg en in residentiële settings• taken en rollen andere (zorg)actoren• professionele relatie (inclusief scheiding beroepscontext- privé)• vertrouwensrelatie• het zorg- en ondersteuningsplan	
BK3_02.08.02	Subdoel 2
De leerlingen handelen deontologisch correct. <ul style="list-style-type: none">• verantwoordelijkheidszin• privacy van cliënten• beroepsgeheim• aansprakelijkheid• meldingsplicht• schuldig verzuim	

BK3_02.08.03

Subdoel 3

De leerlingen informeren cliënten over hulpmiddelen en ondersteuningsinstanties.

- veel voorkomende zorg- en ondersteuningsvragen

BK3_02.08.04

Subdoel 4

De leerlingen handelen binnen de grenzen van het wetgevend kader.

- regelgeving: KB van 27 februari 2019 tot wijziging van het KB van 12 januari 2006 'tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen'
- regelgeving: Het KB van 12/01/2006 besluit tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, 12 januari 2006
- regelgeving: 10 MEI 2015 - Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

BK3_02.09

7

De leerlingen ondersteunen en bevorderen empowerment en zelfredzaamheid van de cliënt.

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.09.01

Subdoel 1

De leerlingen gaan op empathische wijze om met cliënten.

- visie op zorg en zorgprocessen, holistische visie op de mens: de generalistische benadering in zorg en ondersteuning, kwaliteit van leven
- afstand en nabijheid, aandacht
- welbevinden en betrokkenheid
- zorgnood
- draaglast en draagkracht
- geen waardeoordeel
- empowerment

- zelfredzaamheid en zelfstandigheid
- onvoorwaardelijke positieve aanvaarding
- cultuursensitief handelen
- sensitief-responsief handelen

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen gaan gepast om met weerstand van cliënten.

BK3_02.09.03

Subdoel 3

De leerlingen gaan op een constructieve manier om met conflicten.

BK3_02.09.04

Subdoel 4

De leerlingen bieden ondersteuning bij moeilijke momenten, verdriet en rouw.

BK3_02.10

12

De leerlingen voeren EHBO uit bij noodsituaties binnen een gesimuleerde professionele context.

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.11

De leerlingen spelen in op de sociaal-emotionele behoeften van cliënten.

Beheersingsniveau

analyseren	
BK3_02.11.01	Subdoel 1
De leerlingen spelen in op de (basis)behoeften van cliënten. <ul style="list-style-type: none">• (basis)behoeften van cliënten (inclusief beweging, rust en slaap)• verwachtingen en noden van cliënten	
BK3_02.11.02	Subdoel 2
De leerlingen spelen in op de sociaal-emotionele behoeften en gevoelens van cliënten. <ul style="list-style-type: none">• specifieke doelgroepen: moeder en kind (kraamzorg), gezinnen, personen met psych(iatr)ische problemen, personen met een beperking, personen met een chronische zorgnood, personen met dementie, personen in een palliatieve zorgfase	
BK3_02.11.03	Subdoel 3
De leerlingen geven cliënten het gevoel dat ze welkom zijn en erbij horen.	

BK3_02.12	6
De leerlingen hanteren sociale en communicatieve vaardigheden in functie van het ondersteunen, verzorgen en begeleiden van cliënten binnen een cliëntgerichte relatie. <ul style="list-style-type: none">• sociale en communicatieve vaardigheden met cliënten en hun netwerk (inclusief actief luisteren, correct begrip van de cliënt)• afspraken aangaande de uitvoering van de hulp- of zorgvraag• grenzen binnen de cliëntgerichte relatie• problematisch of grensoverschrijdend gedrag van cliënten	
Beheersingsniveau	
creëren	

BK3_02.13

17
De leerlingen lichten aspecten van ondersteuning bij opvoeding toe. <ul style="list-style-type: none">• ondersteuning bij de zorg voor moeder en kind in het kader van kraamzorg (inclusief borstvoeding) en meerlingenzorg• opvoedingsprincipes• toezicht op kinderen• begeleiding van kinderen bij spel of huiswerk• ondersteuning van gezinnen bij dagelijkse opvoedingstaken
Beheersingsniveau
begrijpen

BK3_02.14	16
De leerlingen voeren huishoudelijke activiteiten en logistieke taken uit.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.14.01	Subdoel 1
De leerlingen bereiden (aangepaste) maaltijden voor cliënten. <ul style="list-style-type: none">• evenwichtige, gezonde en gevarieerde voeding voor cliënten• voedingsbehoeften, voedingsvoorkeuren• aangepaste voeding, voedings- en dieetvoorschriften (inclusief intoleranties, allergieën, malnutritie en nutritionele interventies) bij cliënten• basisbereidingstechnieken voor eenvoudige bereidingen voor cliënten conform het zorg- en ondersteuningsplan	
BK3_02.14.02	Subdoel 2
De leerlingen voeren functionele zorg voor de woon- en leefomgeving van een cliënt uit.	

BK3_02.14.03	Subdoel 3
De leerlingen voeren functionele zorg aan wasgoed van een cliënt uit.	
BK3_02.14.04	Subdoel 4
De leerlingen stellen een boodschappenlijst met een cliënt op rekening houdend met de budgetafspraken met een cliënt.	
BK3_02.14.05	Subdoel 5
De leerlingen ondersteunen cliënten bij verplaatsing.	
BK3_02.14.06	Subdoel 6
De leerlingen doen cliëntenvervoer conform het zorg- en ondersteuningsplan. <ul style="list-style-type: none">• verplaatsingstechnieken• mobiliteitsgraden: goede gezondheid/mobiel, krukken/wandelstok, loophulp , rolstoel, bedlegerig, ...• specifiek materiaal: looprek/rollator, rolstoel, multipositiewagen, bed, kindervagen, ...	
BK3_02.15	15
De leerlingen stimuleren de cliënt om deel te nemen aan ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.15.01	Subdoel 1
De leerlingen regelen ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten voor cliënten.	

BK3_02.15.02	Subdoel 2
De leerlingen bieden cliënten inspraak- en keuzemogelijkheden.	
BK3_02.15.03	Subdoel 3
De leerlingen stimuleren cliënten om aan zinvolle ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten afgestemd op hun noden en behoeften deel te nemen.	
BK3_02.15.04	Subdoel 4
De leerlingen bieden (fysieke en emotionele) ondersteuning aan cliënten tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten. <ul style="list-style-type: none">• animatieve grondhouding	

BK3_02.16	9
De leerlingen beschrijven de aandachtspunten bij de zorg voor en ondersteuning van een cliënt met vaak voorkomende gezondheidsproblemen.	
Beheersingsniveau	
analyseren	
BK3_02.16.01	Subdoel 1
De leerlingen hebben inzicht in de anatomie en fysiologie van de gezonde mens om de vaak voorkomende gezondheidsproblemen en ziektes beter te begrijpen.	
BK3_02.16.02	Subdoel 2
De leerlingen hebben inzicht in de kenmerken, oorzaken en behandeling van vaak voorkomende gezondheidsproblemen en ziektes bij cliënten.	

- enkele vaak voorkomende gezondheidsproblemen bij cliënten: aandoeningen aan de huid, aandoeningen aan het bewegingsstelsel, aandoeningen aan het spijsverteringsstelsel, aandoeningen aan het uitscheidingsstelsel, aandoeningen aan het ademhalingsstelsel, aandoeningen aan het hart- en bloedvatstelsel, aandoeningen aan het zenuwstelsel, veel voorkomende psychi(atri)sche problemen, kanker

BK3_02.16.03

Subdoel 3

De leerlingen beschrijven de invloed van het gezondheidsprobleem op het functioneren van de cliënt en de aandachtspunten bij de zorg en ondersteuning.

BK3_02.17

9

De leerlingen voeren de basiszorg uit volgens het zorg- en ondersteuningsplan van de cliënt met of zonder ADL-dysfunctie.

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.17.01

Subdoel 1

De leerlingen werken volgens de basisprincipes van Grypdonc.

BK3_02.17.02

Subdoel 2

De leerlingen voeren de basiszorg conform de professionele aanbevelingen en de evidence based protocollen uit.

BK3_02.17.03

Subdoel 3

De leerlingen meten lengte en gewicht van cliënten.

BK3_02.17.04

	Subdoel 4
De leerlingen bieden hygiënische zorg aan een cliënt.	
BK3_02.17.05	Subdoel 5
De leerlingen verzorgen een geheelde stoma (zonder dat wondzorg noodzakelijk is).	
BK3_02.17.06	Subdoel 6
De leerlingen voeren mondzorg uit bij cliënten.	
BK3_02.17.07	Subdoel 7
De leerlingen signaleren problemen met de orale vochtinname van een cliënt.	
BK3_02.17.08	Subdoel 8
De leerlingen signaleren problemen met de blaassonde.	
BK3_02.17.09	Subdoel 9
De leerlingen brengen een cliënt in een functionele houding met technische hulpmiddelen conform het zorg- en ondersteuningsplan.	
BK3_02.17.10	Subdoel 10
De leerlingen meten de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels: polsslag, lichaamstemperatuur bij cliënten.	
BK3_02.17.11	Subdoel 11
De leerlingen verwijderen en brengen kousen ter preventie of behandeling van veneuze aandoeningen, met uitsluiting van compressietherapie met elastische verbanden opnieuw aan.	

BK3_02.17.12	Subdoel 12
De leerlingen helpen bij de vocht- en voedseltoediening bij een cliënt, uitgezonderd bij slikstoornissen en bij sondevoeding.	
BK3_02.17.13	Subdoel 13
De leerlingen helpen bij de niet-steriele afname van excreties en secreties.	
BK3_02.17.14	Subdoel 14
De leerlingen helpen bij de inname van medicatie via orale weg.	
BK3_02.17.15	Subdoel 15
De leerlingen bieden comfortzorg bij palliatieve en terminale zorg.	
BK3_02.17.16	Subdoel 16
De leerlingen dienen de laatste zorg aan de overleden cliënt toe.	

BK3_02.18	10
De leerlingen voeren bijkomende handelingen uit volgens de richtlijnen aan een cliënt met of zonder ADL-dysfunctie.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.18.01	Subdoel 1

De leerlingen meten de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels: bloeddruk, ademhaling, pijn, bewustzijn, glycemiemeting via capillaire bloedafname.

BK3_02.18.02

Subdoel 2

De leerlingen dienen medicatie toe, met uitsluiting van verdovende middelen, die voorbereid is door de verpleegkundige of de apotheker langs volgende toedieningswegen: oraal (inbegrepen inhalatie), rectaal, oogindruppeling, oorindruppeling, percutaan, toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg.

BK3_02.18.03

Subdoel 3

De leerlingen dienen voeding en vocht langs orale weg toe (inclusief cliënt met slikstoornissen).

BK3_02.18.04

Subdoel 4

De leerlingen verwijderen manueel fecalomen.

BK3_02.18.05

Subdoel 5

De leerlingen verwijderen en brengen verbanden en kousen ter preventie of behandeling van veneuze aandoeningen (inclusief compressietherapie met elastische verbanden) opnieuw aan.

Minimale materiële vereisten

De minimale materiële vereisten voor deze studierichting zijn [via deze link](#) te raadplegen.

Ontwerp

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling voor deze studierichting is [via deze link](#) te raadplegen.

Ontwerp